Rocznik IV (1922) Września, sobota dnia 23-go września 1922 Numer pojedyńczy 20 mk.

ORĘDOWNIK POWIATOWY
na powiat wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę :: Nakład i druk A. Prądzyńskiego, odpowiedzialny za część nieurzędową Andrzej Prądzyński we Wrześni

ABONAMENT: (na poczcie lub w administracji) kwartalnie 600 mk. : miesięcznie 200 mk. | № 112 | OGŁOSZENIA: za miejsce jedno-łamowe jeden milimetr w wyż 30,— mk. Telefonu № 389

Dział urzędowy

1. Na mocy uchwały Wydziału Krajowego z dnia 28 sierpnia 1922 koszty utrzymania chorych w Krajowych Zakładach Psychjatrycznych wynoszą od osoby na dobę:

w I klasie . . . . 3000,— mk.
w II klasie . . . . 2200,— mk.
w III klasie . . . . 1200,— mk.

2. Stawki powyższe nie obejmują wydatków za nadzwyczajne żywienie, za lekarstwa jak również w klasie I za nadzwyczajną opiekę lekarską. Taryfa powyższa nie ma zastosowania do chorych przyjętych na mocy § 31 ustawy z dnia 11 lipca 1881 r. (Zb. Ust. Pr. str. 300), których koszta utrzymania pokrywają związki ubogich.

Taryfa obowiązuje od 1 września 1922 r. aż do odwołania.

Poznań, dnia 26 sierpnia 1922 r.
Zastępca Starosty Krajowego. (—) Hubert.

* * *

Powyższe ogłoszenie podaję do wiadomości.
Września, dnia 20 września 1922 r.
Przewodniczący Wydziału powiat. Charkiewicz.

Rozporządzenie

Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 15 marca 1922 w przedmiocie wykonania ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie
(Ciąg dalszy z № 111).

§ 12. Zarządy komunalne są obowiązane dostarczyć odpowiednio urządzonego lokalu w miejscowości, w której odbywa się szczepienie i personelu pomocniczego niefachowego (do pisania przy szczepieniu, utrzymania lokalu w czystości i t. d.). Lokal winien się składać przynajmniej z dwóch a w razie możności z trzech ubikacji: a) poczekalni b) pokoju do szczepienia, oprócz pożądany jest c) pokój do zaszczepionych. Lokal winien być widny a w dni chłodne lub słotne odpowiednio ogrzewany, poczekalnia i pokój dla zaszczepionych winny być zaopatrzone w ławki do siedzenia, pokój do szczepienia włąwki, stoły i szafkę do instrumentów i szczepionki. Personelowi pomocniczemu nie fachowemu nie wolno powierzać samego szczepienia.

§ 13. W miejscowościach w których panują epidemiczne choroby zakaźne nie wolno urządzać punktów szczepienia ospy aż do wygaśnięcia epidemji.

Jeżeli w okresie szczepienia na punkcie wybuchnie epidemja, punkt szczepienia winien być natychmiast zwinięty.

§ 14. W razie stwierdzenia w gminie przypadków ospy naturalnej, lekarz powiatowy zarządza niezwłocznie odosobnienie chorego na ospę i poddaje przymusowemu szczepieniu wszystkie osoby, które mają względnie w ciągu ostatnich czternastu dniach styczność z chorym. Jeżeli mimo tych zarządzeń, ospy nie da się umiejscowić i grozi niebezpieczeństwem epidemji lekarz powiatowy zarządza szczepienie z konieczności w całej gminie lub jej części.

Szczepieniu z konieczności podlegają wszyscy mieszkańcy gminy lub jej części, z wyjątkiem osób wymienionych w par. 99 p. 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 15. W razie powikłań w związku ze szczepieniem ochronnem przeciwko ospie, lub zachorowań świeżo zaszczepionych dzieci, lekarz powiatowy zobowiązany jest niezwłocznie zbadać na miejscu przyczyny choroby i zawiadomić odpowiednie władze II. instancji.

Jeżeli stwierdzone zostanie, że źródłem zakażenia była szczepionka, należy niezwłocznie wycofać z użycia zapasy szczepionki, pochodzące z danego zakładu i zawiadomić władze II. instancji do poczynienia dalszych kroków.

O ile powikłanie zostało wywołane przez niedbalstwo, nieumiejętność lub technikę szczepienia lekarz powiatowy zawiesza w czynnościach osobę szczepiącą i skieruje sprawę do władzy II. instancji.

Jeżeli zakażenie powstało wskutek niezachowania czystości ze strony zaszczepionego lub jego otoczenia, lekarz powiatowy winien objaśnić poszkodowanym na zdrowiu przyczyny zachorowania i donieść o wypadku władzy II. instancji.

O każdym wypadku śmierci rzekomo wskutek szczepienia, lekarz powiatowy obowiązany jest poczynić dochodzenie i zawiadomić władzę II. instancji.

§ 16. Potrzebną dla okresu szczepienia ilość szczepionki ustalają lekarze powiatowi na podstawie wykazów nadesłanych im przez rządy komunalne (par. 7 i 8.).

§ 17. Szczepienie ochronne przeciwko ospie, może być dokonywane jedynie krowianką. Szczepień limfą humanizowaną jest wzbronione.

Do szczepień ochronnych przeciwko ospie wolno używać tylko szczepionki z Państwowego Zakładu Epidemjologicznego w Warszawie lub z jego składów albo też z takich zakładów, które uzyskały od Ministerstwa Zdrowia Publicznego prawo wyrobu i sprzedaży szczepionki w obrębie Państwa Polskiego.

§ 18. Ministerstwo Zdrowia Publicznego dostarcza krowianki do wykonywania szczepienia przymusowego i z konieczności oraz ponosi koszt wynagrodzenia personelu szczepiącego.

§ 19. Do wszelkich szkół, zakładów naukowych i wychowawczych mogą być przyjmowane tylko takie osoby, które przedstawią urzędowo świadectwa szczepienia ospy. Osoby narażone na zakażenie ospą naturalną wskutek warunków pracy jak: lekarze, felczerzy, akuszerki, sanitarjusze, sanitarjuszki, pielęgniarze, pielęgniarki, dezynfektorzy, praczki, oglądacze zwłok, służba szpitalna, personel kościelny, pracownicy zakładów pogrzebowych itp. podlegają w razie zjawienia się przypadków ospy w miejscowowości, gdzie pracują szczepieniu ospy ochronnej z konieczności, o ile nie przedstawią miejscowym władzom świadectwa lekarskiego stwierdzającego, że w ciągu ostatnich 5 lat ospa ochronna była im szczepiona z wynikiem dodatnim, lub że przebyły ospę naturalną w tym czasie.

§ 20. Osoba szczepiąca podczas wykonywania powierzonych sobie czynności ma charakter urzędnika państwowego i władze państwowe i samorządowe obowiązane są udzielić jej na żądanie wszelkiej pomocy i opieki.

§ 21. W miastach wydzielonych z powiatów wszystkie czynności i obowiązki lekarzy powiatowych wymienione w niniejszem rozporządzeniu spełniają ich naczelni lekarze miejscy w porozumieniu z właściwą władzą Administracyjną II. instancji i pod jej nadzorem.

O ile miasta wydzielone z powiatów nie posiadają lekarza, czynności te spełnia miejscowy lekarz powiatowy.

§ 22. Przekroczenie rozporządzenia niniejszego będzie karane na podstawie ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie z dnia 19 lipca 1919 (Dz. P. P. P. № 63 poz. 372) w drodze administracyjnej, o ile czyn karygodny nie podlega ukaraniu w myśl ogólnych postanowień karnych.

Minister Zdrowia Publicznego. Chodźko.

* * *

Powyższe podaję do wiadomości.
Września, dnia 10 września 1922 r.
L. dz. 8260/22 I. **Starosta.** Charkiewicz.

Dział nieurzędowy

Delegacja lokatorów u Nowaka

Warszawa, 20. 9. Dzisiaj zjawiła się u prezydenta min. p. Nowaka delegacja organizacji lokatorów w Warszawie i prosiła o informacje o stanie sprawy projektu ustawy o ochronie lokatorów.

Wizyta reprezentacyjna polskiej floty

Warszawa, 20. 9. W najbliższych dniach dwie kanonierki z dywizjonu ćwiczebnego polskiej floty wojennej morskiej pod ogólnem dowództwem komandora por. Stankiewicza, „Komendant Piłsudski“ pod dowództwem komandora por. Steyera i „Generał Haller“ pod dowództwem komandora podpor. Mohuczego, odpłyną w celu złożenia wizyty reprezentacyjnej flotom wojennym Finlandji, Łotwy i Estonji.

Komuniści gdańscy grożą Polsce

Gdańsk, 20. 9. Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu komunista Rahn oświadczył w toku dyskusji, że w razie wybuchu wojny komuniści gdańscy bezwarunkowo przeszkodzą Polsce przy transportowaniu materjału wojennego. Gdańsk i robotnicy gdańscy nigdy nie pozwolą, by jakikolwiek oddział polski ukazał się na obszarze W. M.

Rosja w obronie Francji przeciwko Niemcom!

Berlin, 20. 9. Berliński kor. „Temps'a“ dowiaduje się od pewnej osobistości rosyjskiej, mającej bliskie stosunki z sowjetami, że Rosja jest gotowa dostarczyć Francji gwarancyj przeciw napadowi ze strony Niemiec. Rosja chce i może uczynić to, czego Anglja i Ameryka Francji odmówiły.

Ultimatum Kemala Paszy

Paryż, 20. 9. „Daily Tel.“ donosi z Konstantynopola, rzekomo z kół angielskich, że Kemal Pasza wystosował do sprzymierzonych ultimatum, w którem żąda opuszczenia Konstantynopola w ciągu 6 dni. Wszelka nadzieja porozumienia znikła, gdyż Turcy czują się bezsilni, aby przeprowadzić swoje żądania. Głównym atutem jest jednak wybuch spodziewanego powstania w Konstantynopolu i Tracji w chwili zbliżenia się Turków. W Stambule skonstatowano, że żołnierze tureccy w przebraniu organizowali oddziały tureckie.

Paryż, 20. 9. Według wiadomości z Konstantynopola Kemal Pasza stawił wniosek u sprzymierzonych o zezwolenie na zajęcie Tracji, celem uwolnienia Muzułmanów. Zaznacza zaś, że sprawa Dardanel musi być uregulowana później ze współudziałem państw z nad Morza Czarnego. Kemal nie może przyjąć zaproszenia na konferencję w sprawie Dardanel bez udziału Rosji i Ukrainy, gdyż jest związany z temi państwami układem moskiewskim.

Z miasta i dalszych stron

Września, dnia 22-go września 1922 r.

* **Już tylko do 28 września** wyłożone są listy wyborcze w lokalach oznaczonych. Kto ma zamiar w dniu wyborów czy to do Sejmu czy do Senatu spełnić swój obowiązek i oddać swój głos na posła, tego obowiązkiem jest zobaczyć w listę wyborczą i przekonać się czy w niej jest dobrze zapisany. Przy najlepszych chęciach władz miejscowych i troskliwości oto, aby wszyscy wyborcy na liście się znaleźli, zdarza się dość często, że kogoś opuszczono. Czyje nazwisko w liście opuszczono, ten niema prawa głosowania chociażby był najwięcej znaną osobistością. Prawo jego bowiem, o które sam dbać winien, przepada o ile wpisania nie dopilnuje. Tylko ten, kto w liście wpisany, ma prawo głosu.

* **Zwycięzca lotu okrężnego.** Zwycięzcą lotu okrężnego aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej uznany został kap. Pawlikowski, który dokonał przelotów w czasie ogólnym 605 min. 26 sekund, zdobywając nagrody ministra spraw wojskowych, miast Warszawy i Poznania oraz fabryki samolotów Flagge i Leszkiewicz. Inne nagrody zdobyli podpułk. Kossowski, por. Babiński, kap. Hendriach, kap. Wojnarowicz i kap. Łaguna.

* **Zniesienie miejsc rezerwowych w pociągach.** Min. kolei żel. komunikuje.: Ze względu na pomnożenie się ilości pociągów pasażerskich i wobec dalszego postępu uporządkowanych stosunków w ruchu osobowym na P. K. P. min. kolei żel. zniesie wprowadzoną w r. 1919 ze względu na ówczesne stosunki dość szeroko stosowną zasadę rezerwowania miejsc w pociągach pasażerskich dla urzędników państwowych udających się w podróże służbowe itd.

Z życia Towarzystw

— W sobotę dnia 23 bm. o godz. 4-tej po poł. odbędzie się w sali konferencyjnej Państw. Gimnazjum (I piętro) posiedzenie Zarządu Towarzystwa Bursy gimnazjalnej. Na porządku dziennym: 1. ustalenie norm utrzymania wychowanków na miesiąc wrzesień, 2. sprawa zwołania dorocznego walnego zebrania, 3. wnioski zarządu do walnego zebrania.

— **Gotów!** Zwycz. zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej (młodszej) we Wrześni odbędzie się w sobotę, dnia 23 września rb. o godz 8 wieczorem w sali parafialnej. O liczne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

— **Cześć sportowi!** Zebranie Tow. Sport. „Ekawera“ odbędzie się w sobotę, dnia 23 września br. o godz. 8-mej wiecz. w lokalu posiedzeń p. Woźniaka, Hotel Warszawski, ul. Miłosławska. Zarząd.

— **Czołem!** Ćwiczenia w sokole odbywają się regularnie w wtorek dla drużyny męskiej w czwartek dla drużyny żeńskiej o godz. $7^1/_2$. Naczelnik.

Składki i pokwitowania

Na ubogich miasta Wrześni złożyła majętność Września 10100,— mk.

Włódarz Dębniak z Sokołowa złożył 500,— mk. na biednych miasta Wrześni, jako karę za obelgę Müllera, sekr. Z. Z. P. we Wrześni.

Za skradziony garnek u p. Kurkowiaka od złodzieja 3000,— mk. na ochronkę.

Odbiór buraków

rozpoczynamy
w poniedziałek, 2 października rb.
Cukrownia w Gnieźnie.

Mit der

Rüben-Abnahme

beginnen wir
am Montag, den 2. Oktober 1922
Cukrownia w Gnieźnie.

Majętn. wrzesińska

sprzeda
wyorywacz do cukrówki
i doskonałą
kartoflarkę.

Teraz
możemy oddać zawsze ze składnicy, każdą ilość
cement - portlandzki
dziegiec z węgla
lepnik
papę dachową
szplisz dachowy
wapno budowlane i nawozowe
i t. d. i t. d.
Bracia Schlieper
Hurtownia materjałów budow.
Bydgoszcz
ul. Gdańska 99 Telef. 306 i 361.

40000 marek

wynagrodzenia

otrzyma, kto mi pomoże odnaleść skradziony towar i to: sukno granatowe, zielone, czarne, materjały ubraniowe, cajgi, koszule wierzchnie, trykotowe, barchanowe, kalesony, krawaty, szelki, skarpetki, pończochy, rękawiczki skórkowe, damskie, męskie i t. d.

Fa. F. Lisiecki, Września
właśc.: L. Kilkowska :-: Warszawska 26.

Na sezon jesienno-zimowy

polecam w wielkim wyborze
kapelusze-barchanki
- flausze i szewioty -
Joanna Olek, Września, Poznańska 6.

Wróciłem

i przyjmuję jak dawniej od godz. 9 rano.
Dr. Nowaczkiewicz, Września
ul. Poznańska 5. :-:-:-:-: ul. Poznańska 5.

Na sezon jesienny!!

Polecam mój bogato zaopatrzony
SKŁAD ODZIEŻY
męskiej, chłopięcej i dziecęcej.
Burki, ulstry, reglany, wszelkie materjały ubraniowe, kostjumowe, na płaszcze, flausze, podszewki, barchany.
Towary krajowe i zagraniczne.
Również polecam moje oddziały kapeluszy, czapek, bielizny, kołnierzyków, krawatów, lasek, parasoli oraz wszelkich artykułów wojskowych i kolejarskich oraz przyborów krawieckich. Ubrania wykonuję na miarę.
Ceny konkurencyjne!
Fa. F. Lisiecki, Września
właśc.: L. Kilkowska :-; ul. Zamkowa 39.

Każdą ilość

czystych

butelek

litrowych półlitrowych trzyczwarte - litr.

kupuję
i płacę najwyższe ceny
W. H. Chrzan
Września
Wytwórca napoj. alkohol.

Baczność! Już czas pomyśleć o garderobie zimowej.

Srebrny - 1912 - **Salon Mód** medal - 1912 -
A. Małuszewski, ul. Poznańska 16
poleca zakład swój do wykonywania
garderoby męskiej wszel. rodzaju
oraz kostjumów i płaszczy damskich.
Skład sukna oraz materjałów krajowych i zagranicz.

Stroję i reparuję FORTEPIANY
Bąk, Warszawska 27.

Pianino

na sprzedaż.
Gdzie? wsk. Adm. Oręd.

Obelgę

rzuconą dnia 7-go bm. na włódarza p. W. Janaszaka z Białężyc **odwołuję.**
Rozalja Przymusińska.

Rzuconą
obelgę
cofam.
Lüdtke - Września.

Unieważnia się
pas wojskowy,
orzeczenie rent wojskowych i poświadcz. krzyża żel. II. klasy
które skradziono w Poznaniu dnia 8. 10. 1919 r.
Stanisław Błaszak, Września.

Stałe na składzie w najw. wyborze:
Centryfugi każdej wielkości, maszyny do szycia, rowery, opony, węże i części rezerw.
po cenach przystępnych.
Reparacje wykonuje szybko i tanio
Dom sprzedaży maszyn i rowerów
J. Szczepański :-: Września :-: Miłosławska 8.

Gospodyni

samodzielna, w średnim wieku, znaj. gospodarstwo wiejskie i miejskie
poszukuje posady
od zaraz lub od 1. 10. 22.
Zgłosz. do Adm. Oręd.

Szan. Publiczności miasta Wrześni i okolicy
:::: polecam moją ::::
pracownię eleg. garderoby męskiej, damskiej i na miarę
Krój pierwszorz. akademji :-: Wykonanie staranne pod gwarancją :-: Ceny przystępne.
A. Bratkiewicz, Września
--- --- Podgórna 10 II p. --- ---

Kto może co dwa tygodnie dostarczyć świeżego
świerku do koron.
O łask. zgłoszenia prosi
Michalak, Września
skład kwiatów -- Zamkowa 1.

---

15 centn. żelaza użytkowego

jest zaraz do oddania tylko za wymianę.
Kupuję każdą ilość
starego żelaza, szmat, kości i metali
i płacę wysokie ceny dzienne.
Franciszek Kosmala, ul. św. Ducha 1.

Na sprzedaż:

kąpielka, stół dziec. 2 krzesełka, szafa kuch. i inne rzeczy.
Mielżyńska, Miłosławska Nr. 3.

W sobotę, dnia 23 bm. od godz. 8-ej wiecz.
:::: odbędzie się na sali „Odeon“ ::::
zabawa obywatelska
na którą jak najuprzejmiej zaprasza
Komitet.

Poszukuje się kupna większej używanej
szafy
do rzeczy.
Zgłoszenia do Administr. Orędownika pod № 3.

Węgiel górnośląski

w wszelkich gatunkach
w partjach wagonowych i mniejszych po cenach przystępnych ma
każdego czasu do oddania
J. M. Nowacki, Września
interes zbożowy - ul. Warszawska 15 - Tel. 29.

Członkom Konsumu Spółdzielczego Urzędników Państwowych i Komunalnych na powiat wrzesiński przypomina się w myśl uchwały walnego zebrania z dnia 16 września r. b. wpłacenie 1-ej raty udziałów
w wysokości 6000 mk.
do dnia 1 października rb.
Zarząd.

Udzielam
lekcji pisania na maszynie.
Rynek Nr. 3 II. u p. Joachimiak.

Unieważnia się
zagubione papiery wojsk. i „tymczas. zaświadczenie demobilizacji“ na nazw.
Franc. Remierz
Babin.